
Vergaderjaar 2024–2025

36 625 IV

**Wijziging van de begrotingsstaten van
Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar
2024 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVoorSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleid Koninkrijksrelaties	5
2.1	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	5
3	Beleidsartikelen	7
3.1	Artikel 1. Versterken rechtsstaat	7
3.2	Artikel 2. Slavernijverleden	8
3.3	Artikel 4. Bevorderen sociaaleconomische structuur	10
3.4	Artikel 5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen	12
3.5	Artikel 8. Wederopbouw Bovenwindse Eilanden	13
4	Niet-beleidsartikelen	14
4.1	Artikel 6. Apparaat	14
4.2	Artikel 7. Nog onverdeeld	16
5	Beleid BES-fonds	17
	Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties	17
6	Beleidsartikelen BES-fonds	19
6.1	Artikel 1. BES-fonds	19

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd.

Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2024 wijzigingen aan te brengen in:

1. de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties;
2. de begrotingsstaat voor het BES-fonds;

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

J.J.M. Uitermark

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

De tweede suppletoire begroting geeft een beeld van de uitvoering van de begroting 2024. De stand van de tweede suppletoire begroting wordt vanaf de stand van de ontwerpbegroting 2024 (Kamerstukken II 2023/24, [36410 IV, nr. 1](#)) opgebouwd.

De stand eerste suppletoire begroting laat de stand zien zoals deze bij eerste suppletoire begroting is gepresenteerd (Kamerstukken II 2023/24, [36550 IV, nr. 1](#)). Middels de suppletoire begroting september (Kamerstukken II 2024/25, [36613 IV, nr. 1](#)) is de stand na de 1e suppletoire begroting aangepast.

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, die groter dan of gelijk zijn aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2024		
Begrotingsartikel	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
1. Versterken rechtsstaat	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
2. Slavernijverleden	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
4. Bevorderen sociaaleconomische structuur	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 4 mln.
8. Wederopbouw Bovenwindse Eilanden	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Apparaat	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
1. BES-fonds	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 4 mln.

De in de tabel budgettaire gevolgen van beleid gepresenteerde budgetflexibiliteit (juridisch verplicht) is de stand per 21 oktober 2024.

Overzicht coronamaatregelen

In deze tweede suppletoire begroting 2024 zijn er geen maatregelen die op de begroting van Koninkrijksrelaties en het BES-Fonds (H) zijn genomen. Een uitgebreid overzicht is te vinden op www.rijksfinancien.nl/corona-visual.

2 Beleid Koninkrijksrelaties

2.1 Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 2 Belangrijkste supplettoire uitgavenmutaties 2024 (Tweede supplettoire begroting) (Bedragen x € 1.000)

	Art.	Uitgaven 2024
Vastgestelde begroting 2024		223.203
Stand 1^e supplettoire begroting 2024		159.187
Stand supplettoire begroting september 2024		204.754
Belangrijkste supplettoire mutaties		
1) Overboeking naar BZK loonkosten	1	- 1.600
2) Desaldering ontvangsten afdracht SSO-CN	6	763
3) Overboeking naar BZK reiskosten	6	- 1.000
4) Overboeking van FIN afdracht basisdienstverlening SSO-CN	6	1.275
5) Diverse mutaties	div	376
Stand 2^e supplettoire begroting 2024		204.568

Toelichting

1) Dit betreft een overboeking naar het apparaatsartikel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) ter dekking van de loonkosten die gemaakt worden voor Koninkrijksrelaties en verantwoord worden bij het ministerie van BZK.

2) Voor de basisdienstverlening die SSO-CN uitvoert voor P-Direct en het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) zijn facturen verstuurd. P-Direct en RVB hebben deze facturen betaald. Deze ontvangsten worden via een desaldering toegevoegd aan het budget om zo de personele uitgaven die gedaan zijn voor de basisdienstverlening te kunnen dekken (€ 0,8 mln.).

3) Er is een overboeking naar het apparaatsartikel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) van € 1,0 mln. ter dekking van de reiskosten die gemaakt worden voor Koninkrijksrelaties en verantwoord worden bij het ministerie van BZK.

4) Er is een overboeking van het ministerie van Financiën (FIN) voor de uitgaven basisdienstverlening SSO CN die betrekking hebben op het ministerie van FIN (€ 1,3 mln.).

Tabel 3 Belangrijkste supplettoire ontvangstenmutaties 2024 (Tweede supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Ontvangsten 2024
Vastgestelde begroting 2024		49.958
Stand 1^e supplettoire begroting 2024		146.304
Stand supplettoire begroting september 2024		149.240
Belangrijkste supplettoire mutaties		
1) Aflossing herfinanciering Covidleningen Curaçao en Sint Maarten	5	18.029
2) Ontvangsten basisdienstverlening SSO-CN	6	763
Stand 2^e supplettoire begroting 2024		168.032

Toelichting

1) Er zijn in 2024 aflossingen ontvangen op de Covid-leningen waar eerder herfinancierings op heeft plaats gevonden van Sint Maarten (€ 1,2 mln.) en van Curaçao (€ 16,8 mln.).

2) Voor de basisdienstverlening die SSO-CN uitvoert voor P-Direct en het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) zijn facturen verstuurd. P-Direct en RVB hebben deze facturen betaald. Deze ontvangsten worden via een desaldering toegevoegd aan het budget om zo de personele uitgaven die gedaan zijn voor de basisdienstverlening te kunnen dekken (€ 0,8 mln.).

3 Beleidsartikelen

3.1 Artikel 1. Versterken rechtsstaat

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1 Versterken rechtsstaat (bedragen x € 1.000)				
Art.		Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Stand 2e supplettoire begroting (3) = (1) + (2)	
	Verplichtingen	37.585	- 975	36.610
	Uitgaven	37.585	- 975	36.610
1.0	Versterken rechtsstaat	37.585	- 975	36.610
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	0	24	24
	Detentie - Algemeen	0	24	24
	<i>Opdrachten</i>	219	0	219
	Detentie - Algemeen	79	0	79
	Diverse opdrachten	140	0	140
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	1.845	- 724	1.121
	Detentie - Algemeen	1.845	- 724	1.121
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	1.504	0	1.504
	Overige bijstand aan de landen	504	0	504
	Bestuurlijke aanpak	1.000	0	1.000
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	16.420	650	17.070
	Detentie - Vastgoed	16.420	650	17.070
	<i>Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken</i>	17.597	- 925	16.672
	Grensbewaking (Defensie)	10.543	- 1.325	9.218
	Recherchecapaciteit (JenV)	400	- 391	9
	Rechterlijke macht (JenV)	6.496	791	7.287
	Douane (Financiën)	158	0	158
	Ontvangsten	0	0	0

Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 5 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 1	
	2024
juridisch verplicht	41%
bestuurlijk gebonden	51%
beleidsmatig gereserveerd	3%
nog niet ingevuld/vrij te besteden	5%

Van het totale uitgavenbudget op artikel 1 is 41% juridisch verplicht.

Bijdrage aan ZBO's/RWT's

Detentie - Algemeen

Dit betreft voornamelijk een reallocatie naar het instrument Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties (Detentie - Vastgoed), die bestaat uit de Nederlandse middelen (€ 0,7 mln.) die bestemd zijn voor de verbetering van de detentieomstandigheden op Sint Maarten. Deze verbeteringen omvatten onder andere de fysieke verbeteringen van de gevangenis (bevorderen van het leefklimaat).

Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties

Detentie - Vastgoed

Dit betreft voornamelijk een reallocatie vanuit het instrument Bijdrage aan ZBO's/RWT's (Detentie - Algemeen), die bestaat uit de Nederlandse middelen (€ 0,7 mln.) die bestemd zijn voor de verbetering van de detentieomstandigheden op Sint Maarten. Deze verbeteringen omvatten onder andere de fysieke verbeteringen van de gevangenis (bevorderen van het leefklimaat).

Bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken

Grensbewaking (Defensie)

Dit betreft voornamelijk een overboeking naar het apparaatsartikel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) ter dekking van de loonkosten die gemaakt worden voor Koninkrijksrelaties en verantwoord worden bij het ministerie van BZK.

Rechterlijke macht (JenV)

Dit betreft diverse reallocaties binnen bijdrage aan (andere) begrotingshoofdstukken ter dekking van een tegenvaller op de uitzendkosten van officieren en rechters vanuit Nederland naar het lokale openbaar ministerie of Gemeenschappelijk Hof van Justitie. Door een hoger aantal uitzendingen is het budget niet toereikend.

3.2 Artikel 2. Slavernijverleden

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2 Slavernijverleden (bedragen x € 1.000)				
Art.	Verplichtingen	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Stand 2e supplettoire begroting (3) = (1) + (2)	
		1.450	- 800	650
	Uitgaven	1.450	- 800	650
2.0	Slavernijverleden	1.450	- 800	650
	<i>Opdrachten</i>	1.450	- 800	650
	Maatschappelijke initiatieven	1.450	- 800	650
	Ontvangsten	0	0	0

Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 7 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 2		2024
	juridisch verplicht	0%
	bestuurlijk gebonden	100%
	beleidsmatig gereserveerd	0%
	nog niet ingevuld/vrij te besteden	0%

Van het totale uitgavenbudget op artikel 2 is 0% juridisch verplicht.

2.0 Slavernijverleden

Opdrachten

Maatschappelijke initiatieven

Dit betreft een reallocatie vanuit het instrument opdrachten naar het instrument personele uitgaven op artikel 6. Er wordt budget overgeboekt voor het programmabureau. Met deze overboeking komt het budget op het juiste instrument te staan.

3.3 Artikel 4. Bevorderen sociaaleconomische structuur

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4 Bevorderen sociaaleconomische structuur (bedragen x € 1.000)				
Art.	Verplichtingen	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e supplettoire begroting (2)	Stand 2e supplettoire begroting (3) = (1) + (2)
	Uitgaven	30.499	- 644	29.855
	Uitgaven	32.893	- 644	32.249
4.1	Curaçao, Sint Maarten en Aruba	22.666	175	22.841
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>13.946</i>	<i>314</i>	<i>14.260</i>
	Diverse subsidies	446	150	596
	Tijdelijke Werkorganisatie (TWO)	11.000	- 139	10.861
	Onderwijshuisvesting Curaçao	2.500	303	2.803
	<i>Opdrachten</i>	<i>4.322</i>	<i>25</i>	<i>4.347</i>
	Opdrachten landen	322	25	347
	Tijdelijke Werkorganisatie (TWO)	4.000	0	4.000
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>1.143</i>	<i>0</i>	<i>1.143</i>
	Toeslagen op pensioenen NA	1.143	0	1.143
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>2.686</i>	<i>- 164</i>	<i>2.522</i>
	Bijdrage landen	120	0	120
	Onderwijshuisvesting Curaçao	566	- 164	402
	Tijdelijke Werkorganisatie (TWO)	2.000	0	2.000
	<i>Bijdrage aan (inter-)nationale organisaties</i>	<i>569</i>	<i>0</i>	<i>569</i>
	Diverse bijdragen	569	0	569
4.2	Caribisch Nederland	10.227	- 819	9.408
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>3.244</i>	<i>525</i>	<i>3.769</i>
	Subsidies Caribisch Nederland	3.244	525	3.769
	<i>Opdrachten</i>	<i>2.998</i>	<i>- 851</i>	<i>2.147</i>
	Versterken bestuurs- en uitvoeringskracht	1.530	- 238	1.292
	Opdrachten Caribisch Nederland	1.468	- 613	855
	<i>Inkomensoverdrachten</i>	<i>1.349</i>	<i>0</i>	<i>1.349</i>
	Pensioenen en uitkeringen politieke ambtsdragers	1.349	0	1.349
	<i>Bijdrage aan ZBO's/RWT's</i>	<i>0</i>	<i>40</i>	<i>40</i>
	Caribisch Nederland	0	40	40
	<i>Bijdrage aan medeoverheden</i>	<i>2.636</i>	<i>- 533</i>	<i>2.103</i>
	Versterken bestuurs- en uitvoeringskracht	2.636	- 533	2.103
	Ontvangsten	1.149	0	1.149

Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 9 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 4

	2024
juridisch verplicht	74%
bestuurlijk gebonden	16%
beleidsmatig gereserveerd	5%
nog niet ingevuld/vrij te besteden	5%

Van het totale uitgavenbudget op artikel 4 is 74% juridisch verplicht

4.2 Caribisch Nederland

Subsidies

Subsidies Caribisch Nederland

Dit betreft een subsidie aan Omgevingsdienst NL in het kader van vergunning, toezicht en handhaving (VTH) (€ 0,3 mln.) en een subsidie aan de beroepsvereniging voor het verder professionaliseren van het bureau van de griffier van de eilanden en het verder versterken van de wisselwerking tussen bestuurscollege, eilandsraad en griffie (€ 0,2 mln.).

Opdrachten

Opdrachten Caribisch Nederland

Dit betreft voornamelijk een overboeking naar het BES-fonds voor de ondersteuning van het programma Statia 2026.

Bijdrage aan medeoverheden

Versterken bestuurs- en uitvoeringskracht

Dit betreft de overboekingen naar het BES-fonds voor de ondersteuning van het programma Statia 2026 en voor de kosten die worden gemaakt in het kader van trainingen burgerschapsonderwijs door ProDemos.

Verder is er een reallocatie naar het instrument subsidies om een subsidie aan Omgevingsdienst NL in het kader van vergunning, toezicht en handhaving (VTH) op het juiste instrument te kunnen verantwoorden.

3.4 Artikel 5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 10 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 5 Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen (bedragen x € 1.000)				
Art.	Verplichtingen	Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e supplettoire begroting (2)	Stand 2e supplettoire begroting (3) = (1) + (2)
	Verplichtingen	66.000	0	66.000
	Uitgaven	94.517	0	94.517
5.1	Schuldsanering Curaçao en Sint Maarten	28.517	0	28.517
	<i>Leningen</i>	<i>28.517</i>	<i>0</i>	<i>28.517</i>
	Schuldsanering	28.517	0	28.517
5.2	Leningen / garanties Curaçao, Sint Maarten en Aruba	66.000	0	66.000
	<i>Leningen</i>	<i>66.000</i>	<i>0</i>	<i>66.000</i>
	Lopende inschrijving en leningen Curaçao en Sint Maarten	66.000	0	66.000
	Ontvangsten	145.155	18.029	163.184

Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 11 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 5

	2024
juridisch verplicht	100%
bestuurlijk gebonden	0%
beleidsmatig gereserveerd	0%
nog niet ingevuld/vrij te besteden	0%

Van het totale uitgavenbudget op artikel 5 is 100% juridisch verplicht.

Ontvangsten

Er zijn in 2024 aflossingen ontvangen op de Covid-leningen waar eerder herfinancierings op heeft plaats gevonden, van Sint Maarten (€ 1,2 mln.) en van Curaçao (€ 16,8 mln.).

3.5 Artikel 8. Wederopbouw Bovenwindse Eilanden

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 12 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8 Wederopbouw Bovenwindse Eilanden (bedragen x € 1.000)				
Art.		Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e supplettoire begroting (2)	Stand 2e supplettoire begroting (3) = (1) + (2)
	Verplichtingen	3.219	0	3.219
	Uitgaven	3.219	0	3.219
8.1	Wederopbouw	3.219	0	3.219
	<i>Subsidies (regelingen)</i>	<i>950</i>	<i>0</i>	<i>950</i>
	Diverse subsidies	950	0	950
	<i>Opdrachten</i>	<i>2.269</i>	<i>0</i>	<i>2.269</i>
	Wederopbouw op Sint Maarten	2.269	0	2.269
	Ontvangsten	0	0	0

Geschatte budgetflexibiliteit

Tabel 13 Geschatte budgetflexibiliteit artikel 8	
	2024
juridisch verplicht	44%
bestuurlijk gebonden	56%
beleidsmatig gereserveerd	0%
nog niet ingevuld/vrij te besteden	0%

Van het totale uitgavenbudget op artikel 8 is 44% juridisch verplicht.

Voor artikel 8 zijn er ten opzichte van de supplettoire begroting september 2024 geen wijzigingen te melden.

4 Niet-beleidsartikelen

4.1 Artikel 6. Apparaat

Tabel 14 Apparaat (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Supplettoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e supplettoire begroting (2)	Stand 2e supplettoire begroting (3) = (1) + (2)
Art.	Verplichtingen	35.054	2.233	37.287
	Uitgaven	35.054	2.233	37.287
6.0	Apparaat	35.054	2.233	37.287
	<i>Personele uitgaven</i>	<i>22.544</i>	<i>658</i>	<i>23.202</i>
	Eigen personeel	21.386	862	22.248
	Inhuur externen	1.158	- 204	954
	<i>Materiële uitgaven</i>	<i>12.510</i>	<i>1.575</i>	<i>14.085</i>
	Overige materiële uitgaven	12.510	1.575	14.085
	Ontvangsten	2.936	763	3.699

Toelichting

Personele uitgaven

Eigen personeel

De grootste mutaties worden hieronder toegelicht.

Voor de basisdienstverlening die SSO-CN uitvoert voor P-Direct en het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) zijn facturen verstuurd. P-Direct en RVB hebben deze facturen betaald. Deze ontvangsten worden via een desaldering toegevoegd aan het budget om zo de personele uitgaven die gedaan zijn voor de basisdienstverlening te kunnen dekken (€ 0,8 mln.).

Er is een reallocatie van het instrument opdrachten op artikel 2 naar het instrument personele uitgaven, om de uitgaven op het juiste instrument te kunnen verantwoorden (€ 0,8 mln.). Er wordt budget ten behoeve van het programmabureau overgeboekt.

Verder is er een overboeking naar het apparaatsartikel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) van € 1,0 mln. ter dekking van de reiskosten die gemaakt worden voor Koninkrijksrelaties en verantwoord worden bij het ministerie van BZK.

Materiële uitgaven

Overige materiële uitgaven

Dit betreft voornamelijk de overboeking van het ministerie van Financiën (FIN) voor de uitgaven basisdienstverlening SSO-CN die betrekking hebben op het ministerie van FIN (€ 1,3 mln.).

Ontvangsten

Voor de basisdienstverlening die SSO-CN uitvoert voor P-Direct en het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) zijn facturen verstuurd. P-Direct en RVB hebben deze facturen betaald. Deze ontvangsten worden via een desaldering toegevoegd aan het budget om zo de personele uitgaven die gedaan zijn voor de basisdienstverlening te kunnen dekken (€ 0,8 mln.).

4.2 Artikel 7. Nog onverdeeld

Tabel 15 Nog onverdeeld (bedragen x € 1.000)

Art.		Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
	Verplichtingen	36	0	36
	Uitgaven	36	0	36
7.0	Nog onverdeeld	36	0	36
	Nog te verdelen	36	0	36
	Onvoorzien	36	0	36
	Ontvangsten	0	0	0

Voor artikel 7 zijn er ten opzichte van de suppletoire begroting september 2024 geen wijzigingen te melden.

5 Beleid BES-fonds

Overzicht belangrijke uitgaven- en ontvangstenmutaties

Tabel 16 Belangrijkste supplettoire uitgavenmutaties 2024 (Tweede supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Uitgaven 2024
Vastgestelde begroting 2024		71.170
Stand 1^e supplettoire begroting 2024		84.130
Stand supplettoire begroting september 2024		93.773
Belangrijkste supplettoire mutaties		
1) Overboeking van LVVN en lenW voor natuur en milieubeleidsplan	1	7.559
2) Overboeking van OCW erfgoed deal	1	920
3) Overboeking van BZK extra stimulans Papiaments Bonaire	1	1.000
4) Overige mutaties	1	612
Stand 2^e supplettoire begroting 2023		103.864

Toelichting

1) Dit betreft overboekingen van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat aan het openbaar lichaam Bonaire, Saba en Sint Eustatius voor de uitvoering van het Natuur en milieubeleidsplan Caribisch Nederland 2020-2030 en de uitvoeringsagenda's Bonaire, Saba en Sint Eustatius (€ 7,5 mln.).

2) Er is een overboeking van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan het Openbaar Lichaam Bonaire in het kader van de uitkering van de achtste ronde van de Erfgoed Deal (€ 0,9 mln.).

3) Er is een overboeking van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor een eenmalige impuls van € 1 mln. ter ondersteuning van het Openbaar Lichaam Bonaire bij de uitvoering van de Bestuursafpraak Papiaments op Bonaire.

Tabel 17 Belangrijkste supplettoire ontvangstenmutaties 2024 (Tweede supplettoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Art.	Ontvangsten 2024
Vastgestelde begroting 2024		53.094
Stand 1^e supplettoire begroting 2024		84.130
Stand supplettoire begroting september 2024		93.773
Belangrijkste supplettoire mutaties		
1) Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba	1	10.091
Stand 2^e supplettoire begroting 2023		103.864

Toelichting

1) [Artikel 88, derde lid van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba \(FinBES\)](#) regelt dat bij de (begrotings)wet voor ieder uitkeringsjaar middelen van het Rijk worden afgezonderd ten behoeve van het fonds. De uitgaven en de afgezonderde inkomsten over ieder

uitkeringsjaar zijn aan elkaar gelijk. Gelet hierop is ten behoeve van de dekking van de extra uitgaven ten laste van het BES-fonds een post met extra ontvangsten geraamd.

6 Beleidsartikelen BES-fonds

6.1 Artikel 1. BES-fonds

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 18 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1. BES-fonds (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire Begrotingen, NvW en amendementen (1))	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3)=(1+2)	
art	Verplichtingen	93.773	10.091	103.864
	Uitgaven	93.773	10.091	103.864
1.0	Bijdrage aan medeoverheden			
	Vrije Uitkering	93.773	10.091	103.864
	Ontvangsten	93.773	10.091	103.864

Toelichting

Bijdrage aan medeoverheden

Vrije uitkering

De grootste mutaties worden hieronder toegelicht.

Er zijn overboekingen van het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur en van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor het openbaar lichaam Bonaire, Saba en Sint Eustatius voor de uitvoering van het Natuur en milieubeleidsplan Caribisch Nederland 2020-2030 en de uitvoeringsagenda's Bonaire, Saba en Sint Eustatius (€ 7,6 mln.).

Er is een overboeking van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor een eenmalige impuls van € 1 mln. ter ondersteuning van het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) bij de uitvoering van de Bestuursafpraak Papiaments op Bonaire.

Verder is er een overboeking van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap aan het Openbaar Lichaam Bonaire in het kader van de uitkering van de achtste ronde van de Erfgoed Deal (€ 0,9 mln.).

Ontvangsten

[Artikel 88, derde lid van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba \(FinBES\)](#) regelt dat bij (begrotings)wet voor ieder uitkeringsjaar middelen van het Rijk worden afgezonderd ten behoeve van het fonds. De uitgaven en de afgezonderde inkomsten over ieder uitkeringsjaar zijn aan elkaar gelijk. Gelet hierop is ten behoeve van de dekking van de extra uitgaven ten laste van het BES-fonds een post met extra ontvangsten geraamd.